

וזה הלימוד מפרשה זו, גודל ענין התקשרות והתבטלות לצדיק, וכמו שע"פ חסידות קבעוהו ליסוד מוסד, באשר המקושר לצדיק הוא נתון תחת שמירה עליונה בכל הענינים. וכשם שכל המאורעות והמקרים הרעים אינם אלא כאשר מפסיק מדבקותו בה, שבהיותו מנותק הוא נמצא בסכנה, ואילו כאשר יהודי דבוק בה' לא יאונה לו כל רע, כמ"כ כאשר

יהודי דבוק לצדיק ולחברותא של יראי ה', שאם הוא מקושר לאחד הדבוק בה', הרי זה כמו שהוא בעצמו דבוק בה', ויש עליו שמירה מכל המאורעות הגשמיים והרוחניים. וכמאה"כ (תהלים לו) כי עמך מקור חיים באורך נראה אור, והיינו שאפי' אם הוא דבוק ליראי ה', לאלו שהם עמך, הר"ז מקור חיים ובאורך נראה אור.

והתקדשתם והייתם קדושים

א.

בסוף הפרשה בסיום ענינא דמאכלות אסורות נאמר כי אני ה' אלקיכם והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני ולא תטמאו את נפשותיכם בכל השרץ הרומש על הארץ. מצינו כמה ענינים בתורה שנאמר בהם על דרך זה, כמו כאן בפרשת מאכלות אסורות דכתיב והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני וגו', וכן בריש פרשת קדושים נאמר קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלקיכם, ופירש"י שהיא אזהרה על פרישות מן העריות ומן העבירה שכל מקום שאתה מוצא גדר ערוה אתה מוצא קדושה. ועוד להלן בפרשת קדושים בעניני עבודה זרה נאמר איש איש אשר יתן מזרעו למולך וגו' ומסיים והתקדשתם והייתם קדושים כי אני ה' אלקיכם, וברש"י בשם תו"כ, והתקדשתם זו פרישות ע"ז, ויש לבאר ענין פרישות אלו שבהם כתבה תורה לשון זה. כן צ"ב מה שעמדו המפרשים על אומרו כי קדוש אני ה' אלקיכם, מה נתינת טעם היא זו, וכי כלום יכול בשר ודם להתדמות להקב"ה. גם מהי כפילות הלשון והתקדשתם והייתם קדושים.

והענין, כמו שכתב הרמב"ן בפר' משפטים עה"פ (שמות כג) ואנשי קודש תהיון לי ובשר בשדה טרפה לא תאכלו, דכשבא להתחיל באיסור המאכל פתח ואמר ואנשי קודש תהיון לי, כלומר אני חפץ שתהיו אנשי קודש בעבור שתהיו ראויים לי לדבקה

בי שאני קדוש, לפיכך לא תגעלו נפשותיכם באכילת הדברים המתועבים. והיינו כי חפץ הקב"ה שישראל יהיו דבוקים אליו ית', ונתן להם העצה לכך שלא יאכלו מאכלות אסורות המתעבות את הנפש ומונעים הקדושה, וכמש"כ שם עוד הרמב"ן שכל ענין איסורי המאכלים הוא רק טהרה בנפש שתאכל דברים נקיים שלא יולידו עובי וגסות בנפש. וזהו שאמרה תורה ואנשי קודש תהיון לי, כדאי' במכילתא ע"ז, כשאתם קדושים הרי אתם שלי, ע"י שתהיו אנשי קודש תהיון לי שלי ודבוקים בי, ואיך תשיגו זאת ע"י שבשר בשדה טרפה לא תאכלו, כי מאכלות אסורות מרחיקים יהודי מהקב"ה.

ובי' הדברים ע"פ מה דאיתא בספה"ק שכל תכלית התורה ותרי"ג מצוות היא להביא יהודי לדביקות בה', ובאם יהודי מקיים תורה ומצוות ואינו דבוק בהשי"ת הרי חיסר כל התכלית של קיום התורה והמצוות. ולכך הזהירה תורה באזהרת והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני על כל הדברים המרחיקים יהודי ביותר מדביקות בהשי"ת, שלא יעשה דברים אלו שהם היפך הדביקות, כעניני מאכלות אסורות המתעבים ומגשמים את האדם ומרחיקים אותו ביותר מהשי"ת. וזהו פי' והייתם קדושים כי קדוש אני, כי צריכים אתם להתדבק בהשי"ת והקב"ה כביכול אינו יכול לסבול דברים אלו המתעבים את הנפש וגורמים ריחוק ממנו ית', ובכדי שתהיו אנשי קודש בתכלית העדינות עליכם

לאכול רק מאכלים עדינים וטהורים ולהמנע מכל אותם מאכלים גסים, כדברי הרמב"ן שכל המאכלות שאסרה תורה מולידים עובי וגסות בנפש האדם וממילא הריהם מרחיקים אותו מהשי"ת. וכן הוא ענין האזהרה קדושים תהיו, הו פרשים מן העריות, לפי שהם מאוסים מאד לפני השי"ת, כי קדוש אני ה' אלקיכם ואין הקב"ה סובל דברים אלו, שהם גורמים ריחוק מהשי"ת. וזהו טעם כי קדוש אני ה' אלקיכם, כי התכלית והמטרה של יהודי היא שיהיה קדוש ויהיה דבוק בהשי"ת, ואם עושה מעשים כאלו המרחיקים מהשי"ת הריהו עובר על קדושים תהיו. וכל' הרמב"ן בפר' קדושים, וטעם הכתוב שאמר כי קדוש אני ה' אלקיכם, לומר שאנחנו נזכה לדבקה בו בהיותנו קדושים. וכש"כ שבעניני עבודה זרה נאמרה האזהרה והתקדשתם והייתם קדושים כי אני ה"א, שאין כעבודה זרה המרחיקה יהודי מהשי"ת, ואמר כי אני ה' אלקיכם שהקב"ה אינו יכול לסבול זאת וע"כ עליכם להתקדש בפרישות ע"ז.

וזה תכלית כל התורה והמצוות להביא יהודי להיות דבוק בהשי"ת. וכמאמר הרה"ק המגיד הגדול זי"ע בפ' תשובת הלל לגר שביקש למדני כל התורה כולה על רגל אחת, מה דסני עלך לחברך לא תעביד (שבת לא.), היינו דכל מה ששנאו להתחברותך אל השי"ת, כל דבר שמרחיק מהשי"ת אותו לא תעביד, שהוא כלל לכל התורה כולה, העשין והלאוין, הכל נכלל בכלל זה שכל מה שמביא להתחברותך ולדבקותך בהשי"ת תעביד, וכל מה ששנאו להתחברותך בהשי"ת לא תעביד, שזו תכלית כל התורה ותרי"ג מצוות הדביקות בהשי"ת.

ובמיוחד שייכים הדברים לדרכו של הרמב"ן בפ' קדושים תהיו שהיא אזהרה על קדש עצמך במותר שלא יהיה נבל ברשות התורה. שפסוק זה נאמר לאחר כל איסורי עריות בפרשת אחרי, והוסיפה התורה שמלבד מה שאסור יש עוד אזהרה מיוחדת קדושים תהיו אף במה שהתירה התורה, שיתקדש גם במותר ויתנהג בזה בקדושה. וכמש"כ בחדדים (פ"ז מצוות עשה, יג) בשם הגאון ורשב"ג שהוא איסור תורה מאזהרת קדושים תהיו. וכמ"כ י"ל גם בפרשתנו שלאחר שהזהירה התורה על כל

המאכלות אסורות נאמר והתקדשתם והייתם קדושים, להזהיר על קדש עצמך במותר, שמלבד החלק של המאכלות שאסור לאוכלן, והתקדשתם והייתם קדושים, שגם מאכלות שאין בהם שום חשש איסור תקדש עצמך באכילתם. וכן הפ' ואנשי קודש תהיון לי הוא אזהרה על קדש עצמך במותר. שהכלל בכל זה שהם בבחי' מאי דסני לחברך, וכדאי' בפרי הארץ שכל הנאת היתר היא נרגן מפריד אלוף, המפרידה יהודי מאלופו של עולם, ולכן לא תעביד.

ועל אומרו והתקדשתם והייתם קדושים אמרו חז"ל אדם מקדש עצמו מעט מקדשין אותו הרבה (יומא לט.), וי"ל בזה כמו שכתב האוה"ח הק' עה"פ ולא תטמאו בהם, שבדברים אלו אפילו השוגג מטמא את הנפש, כי התיעוב יעשה מעשהו בנפש אדם אפילו בהיסח הדעת. והיינו שאם נכשל במאכלות אסורות בשוגג הגם שאינו נענש כמזיד אבל נהיה בנפשו עובי וגסות, שהרי סו"ס נכנס התיעוב בגופו. וזהו אומרו והתקדשתם והייתם קדושים, אם תתקדשו במה שבידכם אז ישמור עליכם הקב"ה שלא תכשלו אפילו בשוגג והייתם קדושים. ועוד י"ל ע"פ מש"כ הרמח"ל במס"י (פ' כ"ו) בפ' טהרה מביאה לידי קדושה, שענין טהרה הוא רק בשלילה, היפך הטומאה, שנוהר מכל טומאה, וקדושה היינו שעושה מן החולין קודש, שעוסק בעניני חולין כרצון ה' ועולים לרצון ונח"ר לפניו ית'. וכתב שבאמת אין בשר ודם מסוגל להגיע לדרגה זו שהחולין יתורו להיות קדושה, רק תחלתו השתדלות וסופו מתנה. וזהו אומרו והתקדשתם, אם תעשו את ההשתדלות הראויה אז סופו מתנה, מבטיח הקב"ה והייתם קדושים. כל עניני קדושה תחילתם השתדלות וסופם מתנה, מיהודי דורשים השתדלות, ואדם מקדש עצמו מעט מקדשין אותו הרבה, שאם עושה ההשתדלות אז מקדשין אותו הרבה ומתקיים בו והייתם קדושים.

הקב"ה נתן ליהודי את כל המצוות כדי להביא אותו לדביקות בה'. ומהם יש ענינים מיוחדים כמו קדושת המאכלות ועריות באיסור ובהיתר וכו', שאם יהודי מטמא עצמו במאכלות אסורות או בשאר דברים המטמאים הר"ז מרחיק אותו מהשי"ת, כמש"נ כי קדוש אני ולא תטמאו את נפשותיכם בכל השרץ

וגו', שאין זה נתינת טעם שעליכם להיות קדושים כמוני, אלא שאם לא תתקדשו לא תוכלו להשיג יעודכם להיות דבוקים בהש"ת כי קדוש אני ה' אלקיכם.

ב.

מרן אדמו"ר בב"א זי"ע אמר בהא שברוב השנים קוראים פרשת שמיני בימי הספירה שבין פסח לשבועות וקבלת התורה, כי בפרשה זו נאמרה פרשת מאכלות אסורות ובסיומה והתקדשתם והייתם קדושים, ולפי שימי הספירה הם הכנה לקבלת התורה, וההכנה היא קדושים תהיו, כמ"ש ואטהר ואתקדש בקדושה של מעלה, שלא רק ימנע מן האסור אלא אפילו בהיתר יתקדש. וכן קורין בימי הספירה את הפרשיות של טומאות ונגעים, לפי שימי הספירה מטהרים יהודי מכל הטומאות והנגעים הרעים.

ויש להוסיף ביאור בזה, דהנה ענין ימי הספירה הוא הן בסור מרע והן בעשה טוב, כמו שאנו אומרים בתפלת רבש"ע אחר ספיה"ע, רבש"ע אתה צויתנו ע"י משה עבדך לספור ספירת העומר כדי לטהרנו מקליפותינו ומטומאותינו, ואח"כ ואטהר ואתקדש בקדושה של מעלה, היינו שימי הספירה מיועדים הן לטהרנו מקליפותינו ומטומאותינו, להשתחרר מן הרע ומכל הטומאות, והן בעשה טוב, ואטהר ואתקדש בקדושה של מעלה, וע"כ קורין בימי הספירה פרשיות אלו. והנה בפרשת נגעים יש נגעי הגוף, נגעי בגדים ונגעי בתים. נגעי הגוף הם מומים רוחניים הנובעים מגופו של אדם רח"ל, פגמים ותאוות רעות שהם בגופו עצמו. נגעי בגדים היינו נגעים הנובעים מהסביבה שהאדם מוקף בה, ואף שמצד עצמו אין בו טומאה נדבקת בו טומאה מחמת אנשים טמאים הנמצאים בסביבתו. ונגעי בתים הם נגעים השייכים לבית, ולכל אלו הנגעים מסוגל הזמן של ימי הספירה לטהרנו מקליפותינו ומטומאותינו. וכן נאמרו בפרשיות אלו כל עניני קדושה שיהודי צריך להתקדש בהם. בתחלה האמור בפרשה

והתקדשתם והייתם קדושים על קדושת האכילה, שהאכילה תהיה בקדושה, כמשאחז"ל (נזיר כג.). שנים שאכלו פסחיהם זה שאכל לשם שמים עליו נאמר צדיקים ילכו בם, וזה שאכל לשם אכילה גסה עליו נאמר ופושעים יכשלו בם. ויש לדייק בזה, שרק בקרבן פסח אמרו שהאוכלו אכילה גסה נאמר עליו ופושעים יכשלו בם משא"כ באכילות אחרות אם אוכלן אכילה גסה לא נאמר עליו ופושעים יכשלו בם, והוא מטעם שהרי היה יכול לאכול הפסח לשם מצוה ולהיות מהצדיקים ילכו בם, וכי יש פושע גדול מזה שיכל להיות בדרגת צדיק וקלקל לגמרי. ואח"כ נאמרה פרשת קדושים תהיו על קדושת עריות. ובפרשת אמור נאמרו קדושת המועדות, קדושת השבת וקדושת הכהנים, ואח"כ בפר' בהר נאמרה קדושת הארץ, שאת כל אלו הפרשיות קוראים בימי הספירה. והיינו לפי שימי הספירה מסוגלים להמשיך את כל הקדושות ולהתקדש בכל עניני קדושה שיהודי צריך להתקדש בהם, שזוהי ההכנה לקבלת התורה בעשה טוב, וכן בסור מרע מסוגלים ימי הספירה להשתחרר ולהיטהר מכל הטומאות והנגעים שיהודי שרוי בהם, וזוהי ההכנה הראויה לקבלת התורה. ותקופה זו היא התקופה הגבוהה ביותר בשנה, כמש"כ הרמב"ן (ויקרא כג, לו) שימי הספירה הם כחול המועד ארוך בין פסח לשבועות, שיהודי יתקדש ויטהר עצמו בהם.

ומצינו שהרמב"ם כלל בספר קדושה את הלכות מאכלות אסורות ואת הלכות איסורי ביאה, שהם הנקראים הלכות קדושה. והיינו כי בענינים אלו עלול יהודי ליפול לשאול תחתית רח"ל בבחי' ופושעים יכשלו בם. ומאידך אם הוא מעלה אותם ע"י שעושה ההיפך מתאוות לבו בדברים שנפשו של אדם מחמתן הרי הם אצלו הלכות קדושה, שזה נהיה לו למקור הקדושה, ויכול מתוך ענינים אלו להיות לקדוש.

ועוד קודם קבלת התורה קבע הקב"ה את היעוד של כלל ישראל במאמר ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש. ופירשו המפרשים כהנים היינו משרתים, וכן מצינו במלאכים שנקראים משרתים כד"א יוצר משרתים, וכן נקראים המלאכים קדושים כמד"א

כולם קדושים. והיינו כי הקב"ה רצה או להכין את ישראל לקבלת התורה שיהיה כבר התיקון הגמור וישראל יגיעו לדרגת מלאכים. כמד"כ (תהלים פב) אני אמרתי א' אתם ובני עליון כולכם, שבקבלת התורה היה צריך להיות התיקון הגמור לולא שחטאו אח"כ בחטא העגל ונפלו ממדרגתם, כמד"כ אכן כאדם תמותון, שעד אז היו כמלאכים ולא שלטה בהם מיתה. וקודם מתן תורה קבע הקב"ה את היעוד של כלל ישראל, ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש. זה היעוד של כלל ישראל וזה היעוד של כל פרט ופרט. ודבר ה' הוא נצחי כמ"ד לעולם ה' דברך ניצב בשמים, שתכלית התיקון של כלל ישראל הוא ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש. ויהודי מחוייב לדעת זאת, שזהו היעוד של כלל ישראל ושל כל יהודי. ומשמעות הדבר שכל עניני קדושה האמורים אינם בבחי' גדולות אתה מבקש, אלא זהו יעודו של כלל ישראל להיות גוי קדוש, שכולו קדוש, והקדושה חופפת על כל מהותו. המח יהיה קדוש בקדושת הדעות וההשקפות, הלב קדוש בקדושת כל התשוקות והרצונות, וגם האברים יהיו בקדושה.

יהודי באיזה מצב שנמצא מחוייב להאמין שאם הקב"ה אמר ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש יש בו את הכח להגיע לזה. ומצינו בשליחות הראשונה ששלח הקב"ה את משה בסנה, שנאמר שם וירא והנה הסנה בוער באש והסנה איננו אכל. ויאמר משה אסורה נא ואראה את המראה הגדול הזה מדוע לא יבער הסנה. ויאמר אל תקרב הלום

של נעליך מעל רגליך כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קודש הוא. ובאוה"ח הק' עמד על אומרם ב' פעמים הסנה, והנה הסנה בוער באש והסנה איננו אכל. וי"ל דמרומו בזה לחיצוניות ולפנימיות, שמשה רבינו ראה והנה הסנה בוער באש, איך שכלל ישראל משוקעים במ"ט שערי טומאה גם בחיצוניות וגם בפנימיות, ותמה לפני הקב"ה היאך הם מתקיימים, ומדוע לא יבער הסנה, הרי הם נשרפים גם בפנימיות וגם בחיצוניות וכבר היו צריכים להיכלות לגמרי ח"ו לבלתי הישאר להם שריד. ואמר לו הקב"ה, של נעליך מעל רגליך כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש הוא, היינו ישראל שאודותם אתה מדבר אדמת קודש הם, שעצם מציאותם הוא ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש, ואף כשחוטאים אין זה אלא בחיצוניות אבל בפנימיות הם חלק א' ממעל אדמת קדש, ויש בהם קוסטא דחיותא הכח א' שאינו כלה לעולם, וישראל אע"פ שחטא ישראל הוא. וכמאמר מרן הס"ק מלכוביץ' זי"ע, שיהודי משול ליהלום, שאף אם נפל ונשקע בבוץ לא הועם זהרו, וצריכים רק להרימו ולנקותו היטב ואז ישוב להאיר כבראשונה. כך היא נשמה יהודית, אם רק לא נתנתק ח"ו ועדיין מבקש להחזיק יש לו את הכח שהוא חלק א' ממעל ואדמת קדש הוא. וזוהי עיקר עבודת ימי הספירה, כדאיתא בספה"ק שבימי הספירה ניתן להגיע לתיקונים גדולים מאד, שהקב"ה נתן כח שבימי הספירה יוכל כל יהודי להגיע לקבלת התורה, וליעוד של ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש.

המעלה אתכם מארץ מצרים

העליתי אתכם, וצ"ב מדוע נאמר תנאי זה דוקא כאן בפרשת מאכלות אסורות ולא בשאר מצוות. וי"ל על יסוד ב' הרמב"ן במצות קדושים תהיו שענינה לקדש עצמו במותר, שאחר שכתבה התורה את כל הדברים האסורים הוסיפה עוד שלא יהיה בדברים המותרים נבל ברשות התורה. וזה ב' גם

כי אני ה' המעלה אתכם מארץ מצרים להיות לכם לא' והייתם קדושים כי קדוש אני. ובגמ' (ב"מ סא:) דייקו מה טעם ששינה הכתוב כאן לשונו לומר המעלה אתכם מארץ מצרים, שלא כשאר מקומות דכתיב אשר הוצאתי אתכם. וברש"י פירש על כי אני ה' המעלה אתכם, על מנת שתקבלו מצוותי

היחיד שנכתב בתורה הלשון המעלה אתכם מארמ"צ, להורות על ענין זה.

ואיתא בעבודת ישראל מהרה"ק המגיד מקו"ניץ על אומרו והייתם קדושים כי קדוש אני, דאיך יכול יהודי להגיע לקדושה העליונה בבחי' כי קדוש אני, אלא ע"י שמקדש עצמו בכל עניני עוה"ז הריהו מגיע לקדושה העליונה בחי' כי קדוש אני. ומבאר שזהו מה שאומרים קודם כל מצוה אשר קדשנו במצותיו, קדשנו הוא מלשון קידושין, ואחז"ל על קידושין שהוא מלשון דאסר לה אכו"ע כהקדש (קידושין ב:), ובתוס' שם שנכלל בזה מיוחדת ומזומנת לי, והיינו שע"י דאסר לה אכו"ע כהקדש נהיית מיוחדת ומזומנת לי, וא"א שתהיה מיוחדת ומזומנת לי בלי שאסר לה אכו"ע כהקדש. כמ"כ ישראל אצל הקב"ה כביכול הם בבחי' קידושין, וע"י והייתם קדושים שהוא בחי' דאסר לה אכו"ע כהקדש, שכל עניני עוה"ז אסורים אצלו מלעסוק בהם להנאת עצמו, ע"ז מגיע למדרגה של מיוחדת ומזומנת לי, להיות דבוק בהשי"ת. ומרן אדמו"ר בב"א זי"ע אמר עה"פ (בראשית לב) מנחה היא שלוחה לאדוני לעשו, כל דבר שיהודי עושה הוא מנחה שלוחה, אם עושהו כראוי לשם שמים הר"ז מנחה שלוחה לאדוני, ואם לאו הר"ז מנחה שלוחה לעשו ח"ו.

וביסוד העבודה (ח"ב ת, ז) מביא מש"כ הרמב"ם באגרותיו שדעות האדם מחשבותיו והשקפותיו תלויים באכילתו, אם המאכלים שאוכל הם בתכלית הכשרות, וכן אם אוכל בישוב הדעת. והוא משום שהמאכלים נהפכים לדם, והדם הוא היסוד והשורש לנפש רוח ונשמה. ומשום כך הכל תלוי באכילה, שאם אכילתו כראוי ואוכל בישוה"ד ע"ד בכל דרכיך דעהו אז כל דעותיו ומחשבותיו קדושים וטהורים, ואם אין אכילתו כראוי משפיע זאת על דמו וגורם לו דעות ומחשבות פסולות. ומהבעש"ט הק' איתא עה"פ (תהלים קז) רעבים גם צמאים נפשם בהם תתעטף, שבפסוק הזה יש "סוד גדול ונורא", שלכאורה לשם מה ברא הקב"ה את תאות האכילה, אלא מפני שלכל יהודי יש גיצוצות הקדושה השייכים

מה שציוותה התורה כאן בסיום פרשת מאכלות אסורות והייתם קדושים, היינו שגם במותר יקדש עצמו, וכל אכילתו של יהודי תהיה בקדושה ובטהרה. ועפ"ז י"ל הפ' כי אני ה' המעלה אתכם מארץ מצרים להיות לכם לא', שע"מ כן הוצאתי אתכם מוסב על מצות והייתם קדושים כי קדוש אני. וענינו דהנה ביציאת מצרים היו שני חלקים, הא' היציאה מן הרע, שמצרים היא ערות הארץ וישראל היו משוקעים שם במ"ט שערי טומאה במדרגות השפלות ביותר של טומאה, והקב"ה הוציאם משם. והחלק הב' הוא להיות לכם לאלקים, שביצי"מ נלקחו ישראל להיותם העם הנבחר הדבוקים בהשי"ת. ולהגיע לחלק הב' להיות העם הנבחר ההכנה היא והייתם קדושים כי קדוש אני. ע"ד שבארנו במק"א על כללות גלות מצרים, שהקב"ה אמר לאברהם בברית בין הבתרים ידוע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום וענו אותם ארבע מאות שנה, ולכאורה תמוה ענין גלות זו, שאם כל הגלויות מפני חטאינו גלינו מארצנו, הרי בגלות מצרים ירדו שבעים נפש קדושי עליון ראשי המשפחות של כלל ישראל שלא היה בהם שום פגם ויצאו משם משוקעים במ"ט שערי טומאה, וא"כ איזו מטרה היתה לגלות הזו. אלא שהמטרה של גלות מצרים היתה להכשיר ולזכך את ישראל שיהיו ראויים להיות העם הנבחר, שלא היו יכולים להגיע למדרגה זו רק ע"י כל העינויים שעברו. וזה שאמר הקב"ה לאברהם ידוע תדע, שאם רצונך שבניך יהיו העם הנבחר, אין זה יכול להיות רק ע"י שיעברו זיכוך, כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום וענו אותם ארבע מאות שנה. ועד"ז י"ל בפ' כי אני המעלה אתכם מארץ מצרים, שיש החלק של יציאת מצרים, היציאה מהרע, ויש החלק של המעלה אתכם מארץ מצרים, העליה שהיתה לישראל בצאתם ממצרים שנהיו העם הנבחר לה'. וע"ז אמר שלהיות העם הנבחר שייך רק על מנת והייתם קדושים כי קדוש אני, לא רק שישמרו מדברים אסורים אלא אפילו בדברים המותרים יקיימו קדש עצמך במותר לך, וע"ז יגיעו למדרגה של כי אני ה' המעלה אתכם מארץ מצרים. וכאן המקום

לפי ערכו וגם ענין זה שייך לכל אחד ואחד.

ובכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים, היינו ב' החלקים הכלולים ביצי"מ, הן היציאה מהרע והן מה שנהיו העם הנבחר, ובכל שנה ושנה ישנה התעוררות של הבחי' שנהיו העם הנבחר, המרומוז בכתוב כי אני ה' המעלה אתכם מארץ מצרים, שההכנה לזה היא כאמור על מנת והייתם קדושים כי קדוש אני. ומרן אדמו"ר בב"א זי"ע אמר עה"פ והתקדשתם והייתם קדושים, שענינו ע"ד מאמר העולם, איך נהיים שיכור, שותים כוס אחת ועוד כוס, ועד שנהיים שיכור. כך והתקדשתם והייתם קדושים, איך נהיים קדוש, איך יכול בשר ודם להיות קדוש, אלא נשמר פ"א ומקדש עצמו במותר לו, ואח"כ עוד ועוד עד שנהיה קדוש. וזה גם ענין בייעור חמץ, שהוא הכנה לבחי' כי אני ה' המעלה אתכם מארמ"צ, להיות העם הנבחר.

אליו שתפקידו להעלותם לקדושה, וזה שבנ"א רעבים גם צמאים הוא משום שנפשם בהם תתעטף, שבתוך המאכל עטופה נשמה שעליו לתקן באכילתו. ומרן אדמו"ר בב"א זי"ע היה מספר בפרשה זו מהרה"ק ר' שמואל מקמינקא, שהיה אצלו פעם עני רעב מאד, וכאשר הגישו לו לאכול מנה גדולה של תרנגול, חטף בגודל רעבונו את האוכל ואכל כרעבתן, ולקח הרר"ש זאת ממנו, ואמר לו הפסוק (ירמיה יז) ארור הגבר אשר יבטח באדם ושם בשר זרעו, גבר הוא תרנגול, בתרנגול זה טמונה נשמה גבוהה שצריך להעלותה, אשר יבטח באדם שיאכל אותו כראוי ויעלהו לקדושה, ולבסוף ושם בשר זרעו, אוכלו לשם בשר. ושמעתי מאמו"ר ז"ל שמרן אדמו"ר בעל דברי שמואל זי"ע צעק פעם בעיוה"כ, "מ'עסט נשמות, מ'טרניקט נשמות, מ'טרעט אויף נשמות". ואם כי אלו ענינים רמים ביותר ויש בזה גבוה מעל גבוה, אבל התוה"ק הרי שייכת לכל יהודי

תזריע

אשה כי תזריע וילדה זכר

אחד להורות שהשלמות היא ב' המדות כאחד, דחילו ורחימו. וכן לגבי שבת אחז"ל שמור וזכור בדיבור אחד נאמרו, שזכור הוא מצות עשה של שבת שהיא מדת אהבה, ושמור הוא מצות ל"ת של שבת שהיא מדת היראה, ובדיבור אחד נאמרו כי השלמות היא אהבה ויראה כאחד.

אכן ההתחלה צריכה להיות ממת היראה, כלשון בדחילו ורחימו, יראה קודמת לאהבה, וכדאיתא בריש זוה"ק פקודא קדמאה דא יראת ה'

בחז"ל (ברכות ס.) דרשו ל' הכתוב אשה כי תזריע וילדה זכר, אשה מזרעת תחילה יולדת זכר. וי"ל הרמוז בזה ע"ד העבודה, דהנה שרשי עבודת ה' המה אהבה ויראה, כדאיתא בתיקו"ז (כה:): שאהבה ויראה הם בחי' תרין גדפין, ואורייתא בלא דחילו ורחימו לא פרחת לעילא. ולכן אומרים קודם כל מצוה בדחילו ורחימו. וזה ענין אנכי ולא יהיה לך בדיבור אחד נאמרו, דאנכי כולל את כל המצוות-עשה שענינן אהבת ה', ולא יהיה לך כולל את כל המצוות-לא תעשה שענינן יראת ה', ונאמרו בדיבור